

MALAYSIAN STANDARD

MS 1500:2009

MAKANAN HALAL - PENGELUARAN, PENYEDIAAN, PENGENDALIAN DAN PENYIMPANAN - GARIS PANDUAN UMUM (SEMAKAN KEDUA)

ICS: 67.020

Perihal: makanan, keperluan halal, pembungkusan, pelabelan, pengendalian, penyimpanan, pensijilan, penyembelihan, *stunning*, najis

© Hakcipta 2009

DEPARTMENT OF STANDARDS MALAYSIA

DEVELOPMENT OF MALAYSIAN STANDARDS

The **Department of Standards Malaysia (STANDARDS MALAYSIA)** is the national standardisation and accreditation body.

The main function of the Department is to foster and promote standards, standardisation and accreditation as a means of advancing the national economy, promoting industrial efficiency and development, benefiting the health and safety of the public, protecting the consumers, facilitating domestic and international trade and furthering international cooperation in relation to standards and standardisation.

Malaysian Standards are developed through consensus by committees which comprise of balanced representation of producers, users, consumers and others with relevant interests, as may be appropriate to the subject in hand. To the greatest extent possible, Malaysian Standards are aligned to or are adoption of international standards. Approval of a standard as a Malaysian Standard is governed by the Standards of Malaysia Act 1996 (Act 549). Malaysian Standards are reviewed periodically. The use of Malaysian Standards is voluntary except in so far as they are made mandatory by regulatory authorities by means of regulations, local by-laws or any other similar ways.

The Department of Standards appoints **SIRIM Berhad** as the agent to develop Malaysian Standards. The Department also appoints SIRIM Berhad as the agent for distribution and sale of Malaysian Standards.

For further information on Malaysian Standards, please contact:

Department of Standards Malaysia

Century Square, Level 1 & 2
Blok 2300, Jalan Usahawan
63000 Cyberjaya
Selangor D.E.
MALAYSIA

Tel: 60 3 8318 0002
Fax: 60 3 8319 3131

<http://www.standardsmalaysia.gov.my>

E-mail: central@standardsmalaysia.gov.my

OR SIRIM Berhad

(Company No. 367474 - V)
1, Persiaran Dato' Menteri
P.O. Box 7035, Section 2
40911 Shah Alam
Selangor D.E.

Tel: 60 3 5544 6000
Fax: 60 3 5510 8095

<http://www.sirim.my>

KANDUNGAN

Muka surat

Jawatankuasa perwakilan.....	ii
Prakata.....	iii
1 Skop.....	1
2 Definisi.....	1
3 Keperluan.....	3
4 Pematuhan.....	11
5 Sijil halal.....	12
6 Tanda pensijilan halal.....	12
Jadual A1 Garis panduan parameter untuk kejutan elektrik bagi ayam dan lembu jantan.....	14
Jadual A2 Garis panduan parameter untuk kejutan elektrik bagi haiwan lain.....	14
Rajah 1 Bahagian leher ayam untuk penyembelihan.....	8
Rajah 2 Kaedah penyembelihan ayam.....	8
Rajah 3 Bahagian leher lembu-kerbau untuk penyembelihan.....	9
Rajah 4 Kaedah penyembelihan lembu-kerbau.....	9
Rajah A1 Kepala dan tempat meletakkan <i>pneumatic stunner</i>	15
Lampiran A Keperluan menggunakan kaedah <i>stunning</i> bagi penyembelihan haiwan ruminan dan ayam-itik.....	13
Lampiran B Kaedah samak najis <i>mughallazah</i> berdasarkan hukum Syarak.....	16
Bibliografi.....	17

MS 1500:2009

Jawatankuasa perwakilan

Pembangunan Standard Malaysia ini adalah di bawah bidang kuasa Jawatankuasa Standard Perindustrian bagi Standard Halal (ISC I) yang dianggotai oleh wakil-wakil dari organisasi-organisasi berikut:

Halal Industry Development Corporation Sdn Bhd
Institut Kefahaman Islam Malaysia
Institut Kualiti Malaysia
Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia
Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
Jabatan Standard Malaysia
Jabatan Perkhidmatan Veterinar
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan
Kementerian Kesihatan Malaysia (Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan)
Kementerian Kesihatan Malaysia (Biro Pengawasan Farmaseutikal Kebangsaan)
Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri
Persekutuan Pekilang-pekilang Malaysia
Persatuan Pengguna Islam Malaysia
Persatuan Pengguna-pengguna Standard Malaysia
SIRIM Berhad (Urusetia)
Universiti Islam Antarabangsa Malaysia

Ahli ambulan:

Yayasan Ilmuwan

Jawatankuasa Teknikal bagi Makanan Halal dan Barang Gunaan Islam yang membangunkan Standard Malaysia ini dianggotai oleh wakil dari organisasi-organisasi berikut:

Halal Industry Development Corporation Sdn Bhd
Institut Kefahaman Islam Malaysia
Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian Malaysia
Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
Jabatan Perikanan Malaysia
Jabatan Perkhidmatan Veterinar
Jabatan Pertanian Malaysia
Kastam Diraja Malaysia
Kementerian Kesihatan Malaysia
Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri
Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan
Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani
Lembaga Pemasaran Pertanian Persekutuan
Pejabat Mufti Wilayah Persekutuan
Persatuan Pengguna Islam Malaysia
Persatuan Pengguna-pengguna Standard Malaysia
Persekutuan Pekilang-pekilang Malaysia
SIRIM Berhad (Urusetia)
SIRIM QAS International Sdn Bhd (Seksyen Kimia dan Pengguna)
SIRIM QAS International Sdn Bhd (Seksyen Makanan, Pertanian dan Perhutanan)
Universiti Kebangsaan Malaysia
Universiti Putra Malaysia
Universiti Teknologi MARA

PRAKATA

Standard Malaysia ini dibangunkan oleh Jawatankuasa Teknikal bagi Makanan Halal dan Barang Gunaan Islam di bawah bidang kuasa Jawatankuasa Standard Perindustrian bagi Standard Halal.

Standard Malaysia ini adalah semakan kedua kepada MS 1500, *Makanan halal - Pengeluaran, penyediaan, pengendalian dan penyimpanan - Garis panduan umum (Semakan pertama)*.

Perubahan utama di dalam semakan ini adalah seperti berikut:

- a) pemansuhan klausa rujukan normatif;
- b) pemansuhan definisi Pihak berkuasa Hal Ehwal Islam;
- c) penambahan definisi premis;
- d) definisi hukum Syarak dinyatakan dari dua sudut, hukum Syarak dan undang-undang tempatan;
- e) penambahan klausa baru mengenai tanggungjawab pengurusan;
- f) penambahan klausa baru mengenai premis;
- g) penambahan klausa baru mengenai pembungkusan, pelabelan dan pengiklanan;
- h) penambahan klausa baru mengenai kaedah *stunning* dan gambarajah *pneumatic percussive stunner*;
- i) pemansuhan klausa mengenai penyembelihan mekanikal; dan
- j) pembedulan dan pembaikan terhadap pelbagai klausa agar lebih jelas.

Standard Malaysia ini membatalkan dan menggantikan MS 1500:2004.

Versi bahasa Malaysia ini adalah terjemahan daripada versi asal di dalam bahasa Inggeris iaitu MS 1500, *Halal food - Production, preparation, handling and storage - General guidelines*. Jika terdapat sebarang pertikaian semasa penggunaan standard ini, versi Bahasa Inggeris adalah dirujuk.

Pematuhan ke atas Standard Malaysia ini tidak bermaksud mendapat imuniti dari sebarang keperluan undang-undang.